

Foreløbigt udkast den 25. nov. 2011

FUNDAMENTALISM

En kunsthinstallation af Jens Galschiøt om monoteismens dogmer
på

HEART- Herning kunstmuseum forår/sommer 2013

Baggrund:

Jeg er i mange år blevet spurgt om, hvorfor jeg ikke har lavet en kunsthinstallation, der tager fat i tidens store spørgsmål om de religiøse dogmers større og større indflydelse på vores samfund. Jyllandsposten prøvede at få mig til at bakke op omkring Muhammedtegningerne – men jeg afslog, da jeg mener at tegningerne ikke var et forsøg på kunstnerisk fortolkning og dialog, men et projekt der gik ud på at mobbe og provokere muslimerne og dermed ville fungere som en slags 'hate speech' og stigmatisering.

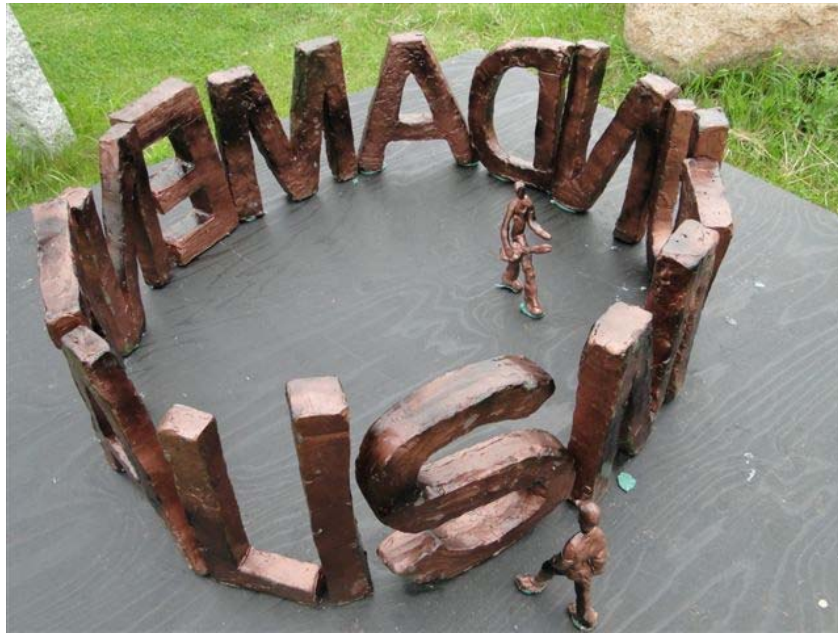
Jeg har i en årrække arbejdet på at skabe en skulpturinstallation, der netop omhandler dette spørgsmål og jeg mener, at tiden nu er inde til at give et mere afbalanceret kunstnerisk bud på denne diskussion.

Dette projekt er ikke antireligiøst. Religion er vel dybest set menneskehedens forsøg på at finde meningen med sig selv. Religionerne er ikke principielt dårlige for menneskeheden, tværtimod har **alle** de tre mono-teistiske religioner ofte haft en god indvirkning på samfundene, især kravet om barmhjertighed over for de fattige og andre grundlæggende retningslinjer til fremme af tolerance og fredelig sameksistens imellem mennesker.

Der er mange smukke ord og regler i monoteismens bøger, men der er også mange forvrøvlende og afstumpede regler, der hører en inhuman civilisation til. Hvis man tager alt i de religiøse skrifter for pålydende og lever bogstaveligt efter dem, risikerer både menneskene og de samfund de lever i at blive hjerteløse og afstumpede.

Det er vigtigt for mig at skabe en dialog om, at det ikke er bøgerne der er noget galt med, men dem der vælger at fortolke dem hovedløst, uden hensyn til menneskehedens civilisationsmæssige fremskridt og en tolerant human holdning til deres medmennesker. Netop en human fortolkning kan man let læse ud af bøgerne, hvis man vil tage dette udgangspunkt. Ligesom man vil kunne forsvare en antihuman fortolkning ud fra de samme bøger. Netop dette er pointen i FUNDAMENTALISM.

Skulpturbeskrivelse/Idé:

Idéen er at lave en monumental bronze-skulptur bestående af bogstaverne i ordet FUNDAMENTALISM. De enkelte bogstaver er 2,5 meter høje og opsættes i en stor lukket cirkel med en omkreds på 7 meter. En lille åbning ved et af bogstaverne er den eneste indgang til midten af installationen. Hvert bogstav i skulpturen er bygget op af religiøse bøger 'fra bogens folk – monoteismen', henholdsvis:

- Koranen, (måske Hadith og andre muslimske hellige bøger??)
- Den kristne Bibel (det gamle og nye testamente) forskellige versioner??
- Den jødiske Tanakh - Torah ('Loven'), [Nevi'im](#) ('Profeterne') og [Ketuvim](#) ('Skrifterne'), Talmud??

Bøgerne stables oven på hinanden, således at de danner de enkelte bogstaver, men separat således at et bogstav bliver bygget af Koraner, et andet af Bibler, et tredje af Toraer. For at undgå at komme ind i en ufrugtbar blasfemi diskussion har jeg valgt ikke at bruge afstøbninger af rigtige religiøse bøger, men derimod at modellere bøgerne op i hånden, så de ligner 'rigtige' religiøse bøger i alle størrelser og afskygninger. De bliver stablet uregelmæssigt, så bogstavskulpturen fremstår med et lidt vakkelvornet udtryk.

Da der kun er 14 bogstaver og 3 religioner vil en ene religion kun få 4 bogstaver, til gengæld bliver det nogle af de store bogstaver.

På ydersiden af skulpturens cirkel, direkte på de enkelte bøger opsættes små skilte, som ligner, papirlapper. Herpå er der indgraveret citater, dels på skriftens originalsprog og på engelsk, fra de bøger som bogstavet er opbygget af. På skulpturens yderside placeres de 'gode' citater som udtrykker en human holdning til emner som forsoning, tilgivelse, kvinders rettigheder, omsorg for de svage, lighed, klogskab, skønhed, barmhjertighed, tro, håb og kærlighed m.m.

På indersiden af cirklen indgraveres den tilsvarende negation af en human holdning, der står i de samme bøger som bogstavet er opbygget af, f.eks. 'øje for øje og tand for tand', at syndere skal udsættes for grusom afstraffelse (stening, amputation af arme og ben), forfølgelse og intolerance over for religiøse, seksuelle og andre mindretal, at kvinden skal adlyde manden, tie i offentlige forsamlinger, skal bære slør osv.

Hele bogstavkonstruktionen placeres på en mørk ring hvori der er monteret en slags tekstavis, hvor de religiøses citater kontinuerligt bliver vist. Det har den fordel at man, dels kan få citaterne på sit eget sprog og dels kan se og læse citaterne uden at skulle gå helt hen til skulpturen og læse på de graverede bronze-lapper. Man kan se citaterne både inde i og uden for cirklen, især vil dette tekstbånd virke meget overvældende inde i cirklen.

Der er kun én indgang til det indre af installationen: et lille hul gennem et af bogstaverne (T'et) hvorover der står 'Velkommen'. Når man er kommet ind i cirklen kan man kun komme ud af den samme indgang, men her står der et skilt med 'NO EXIT'.

Størrelse: H 285 cm med sokkel, cirkel ca. diameter 9 meter. Det er vigtigt at skulpturen har en størrelse og monumentagtig udstråling for at understrege, at der her er kræfter på spil der gør det enkelte menneske ubetydeligt og let vil kunne tilintetgøre det. De religiøse

bøger i skulpturen skal emme af ælde, tyngde og betydningsfuldhed. Skulpturen vil få en udstråling som en bøgernes 'Stonehenge'.

Dialog-delen

Dette emne er selvsagt eksplosionsfarligt at arbejde med og der er stor fare for at projektet skrider ud i ufrugtbare og skingre debatter. Det kan let blive udnyttet af fundamentalisterne eller den politiske højre-/venstre-fløj til at få deres synspunkter frem. Dette vil selvfølgelig ikke kunne undgås helt, selv om Jens Galschiøt der er kunstneren bag installationen, er kendt for at have et afbalanceret forhold til alle tre religioner. Der vil derfor allerede fra starten af projektet blive taget forskellige initiativer og tiltag, der skal være med til at sikre en god og åben dialog, uden at det tager brodden af kunstinstitutionen og idéen bagved.

Samarbejde med religiøse ledere og fremtrædende personer: der forsøges at etablere et samarbejde/dialog med religiøse ledere og fremtrædende personer fra alle tre religioner, der kan støtte idéen om at de religiøse bøger skal fortolkes symbolsk og ikke bogstaveligt. Et samarbejde der gerne skulle sikre, at det bliver muligt at bruge installationen som en platform for en åben og fordomsfri debat og dialog om fundamentalismens konsekvenser. En slags støttegruppe til skulpturen, der kan stå frem og deltage i debatten omkring FUNDAMENTALISM.

Maraton-debat: en museumsdirektør har foreslået at man lader en inviteret gruppe religiøse mennesker bo inden i og omkring skulpturen i 24 timer. De 24 timer bliver krydret med forskellige oplæg og der skal diskuteres og laves dialog døgnet rundt - det hele filmes og klippes sammen til nogle TV udsendelser.

Katalog/bog: hele kunstinstitutionen beskrives i en bog, både i trykt form og som E-bog-udgave. Indholdet bliver:

- Alle citaterne fra de religiøse bøger som er skrevet og kategoriseret
- Foto og beskrivelse af selve installationen
- Udsagn fra højtstående religiøse overhoveder og fremtrædende personer der forholder sig til skulpturen og til diskussionerne omkring den bogstavelige fortolkning af bøgerne

Webside/ Facebook / Twitter m.v.: Der oprettes en interaktiv webside, hvor skulpturbeskrivelserne ligger og hvor man kan hente, sortere og søge i de mange citater fra bøgerne. Samtidig oprettes brugersider hvor man kan debattere skulpturen og fundamentalismen. Der oprettes en mailliste hvor man kan holde sig orienteret om projektets dialogdel og udvikling.

Plakat: Der udgives en plakat i A3 overstørrelse med billeder af skulptur-installationen og med tekst på bagsiden hvor projektet forklares. Plakaterne uddeles gratis til publikum.

Citaterne/ bøgerne:

Citaterne fra bøgerne udvælges af kunstneren i samarbejde med sagkyndige (fx religionshistorikere) inden for de enkelte religiøse retninger, der igennem deres faglige ekspertise kan garantere at der er tale om autoriserede citater fra anerkendte oversættelser.

Det vil være ønskeligt at medlemmerne af støttegrupperne selv er troende, da de skal deltage i dialogmøder omkring 'FUNDAMENTALISM' skulpturen. Men for at undgå at eksperten fravælger 'dårlige citater' i et forsøg på at favorisere sin egen religion tilknyttes et antal religionshistorikere der løbende tjekker citaterne.

Citaterne graveres på det originalsprog som de oprindeligt var skrevet på: aramæisk, arabisk, hebraisk, oldgræsk og samtidig i en engelsk oversættelse. Der vil køre en lokal oversættelse. F.eks. dansk i Danmark på de skærme som skulpturen står på.

Vi regner foreløbig med 100 citater pr bogstav - 1400 forskellige citater i alt.

Vi bruger kun de religiøse bøger som modeller for en modellering i voks. Ikke de rigtige bøger, da det formentlig ville støde mange religiøse, at vi ville komme til at maltraktere og ødelægge bøgerne i forbindelse med fremstilling af modellerne, hvis vi skulle lave en traditionel afstøbning af bøgerne.

Symbolik:

Symbolikken kan selvfølgelig fortolkes forskelligt, men her er nogle af mine bud:

- Det er ikke det, der står i de religiøse bøger der er det afgørende, men hvordan og hvem der fortolker det som står i dem
- Alle religioner indeholder modsætningsfyldte tekster og vil kunne bruges til både at retfærdiggøre de mest bestialske og begrunde de mest ædle gerninger
- Mange mennesker bliver fanget ind af de smukke citater, men ender med at lide under de grimme
- Man skal bryde reglen (skiltet 'NO EXIT') for at komme ud af cirklen, som symbol på at når man først er kommet ind i en fundamentalistisk fortolkning af religionen er det svært at komme ud, fordi man forbryder sig imod 'Guds regler'

Dette er et foreløbigt og endnu ikke færdigbearbejdet oplæg fra Jens Galschiøt, juli 2011.

Løbende opdatering og foto på www.Aidoh.dk/Fundamentalism

Jens Galschiøt - Banevænget 22 - 5270 Odense N - tlf. 6618 4058 – aidoh@aidoh.dk - www.aidoh.dk

